

Tralies uit de weg

Gelijkwaardigheid als basisprincipe voor gesprekken van mens tot mens

- Gespreksgroepen in gevangenissen
- Vrijwilligers en gedetineerden gaan als medemensen in dialoog

Rik BECKERS

Al meerdere jaren loopt in een aantal gevangenissen het project *Tralies uit de weg*. Mensen van buiten de gevangenis gaan daarbij gedurende een viertal avonden in gesprek met mensen van binnen de gevangenis. De gesprekken gaan over thema's die iedere mens bezighouden. Gelijk-

waardigheid geldt als basisprincipe van deze bijeenkomsten. Dus ontmoeting van mens tot mens.

Wat zo een gespreksgroep met de deelnemers kan doen, blijkt uit volgend getuigenis. „Op een herfstdag kwam Leo langs. Onze dochters zijn actief in dezelfde jeugdbeweging, zo hebben we elkaar leren kennen. Maar ditmaal kwam Leo met de vraag of ik zin had om deel te nemen aan een gespreksgroep in de gevangenis. Het ging over het project *Tralies uit de weg*. Dat initiatief doet beroep op vrijwilligers om samen met andere mensen van buiten de gevangenis een tweetal uurtjes te praten met men-

sen van binnen die muren. Elke avond staat een of ander thema centraal.”

De mens

„Zijn vraag overviel me. Ik ben helemaal geen prater, zou niet zo gauw deelnemen aan gespreksgroepen. En praten met gevangenen, daar had ik nog nooit aan gedacht. Dus vroeg ik even bedenktijd. Voor mezelf, maar ook omdat ik even wou overleggen met mijn gezinsgenoten.”

„Ik moet toegeven dat ik even gedacht heb: die mensen daarbinnen, die zitten daar toch omdat ze iets verkeerd gedaan hebben. Waarom zou je daar tijd in steken om ermee

te gaan praten? Maar uiteindelijk overwon mijn nieuwsgierigheid. Ik lees graag politieromans en detectives en heb me altijd al afgevraagd hoe het er in het echt in een gevangenis aan toe gaat. En eigenlijk was ik ook nieuwsgierig naar 'de mens' in de gevangene. Ik heb dus toegezegd, zonder te weten wat mij te wachten stond. En toegegeven, de eerste keer was ik vrij zenuwachtig.”

„En dan staan we daar aan de gevangenispoort. De poort gaat open. We moeten onze identiteitskaart afgeven, we gaan door de metaaldetector, we stoppen gsm en handtas in een locker. We gaan door een volgende poort en

nog een poort en dan komen we in een lokaaltje met tafels en stoelen en een thermos met koffie. Acht mensen van 'buiten' die mekaar aankijken en zich onwennig afvragen: 'Wie zal hier nu binnenkomen? Wat hebben ze gedaan?' En ja, ook de vraag: 'Zijn we hier wel veilig?' Dan wandelen ze één voor één door de deur: de acht mannen van 'binnen', even onwennig als wij. We maken vluchtig kennis en gaan zitten. De gespreksleiders 'openen de vergadering'.”

Afspraken

„De eerste keer stelt iedereen zich voor. Er zijn vooraf afspraken gemaakt: je zegt wat je wilt zeggen, meer hoeft niet. Over wat je gezegd hebt, mogen de anderen vragen stellen. Over wat je niet gezegd hebt, niet. Tot mijn verbazing verloopt alles vlot en spontaan. De barrière binnen-buiten valt voor een deel weg. De terughoudendheid en het wantrouwen verdwijnen naarmate het gesprek vordert.”

„Ik zeg niet dat het altijd gemakkelijk is, soms twijfel je over wat je mag of kunt zeggen. Bijvoorbeeld wanneer het over vrijheid gaat, toch wel een heel vreemd thema in een gevangenis. En al lijkt er een reuzengrote kloof te liggen tussen hun vrijheid en die van ons, in het denken over vrijheid komen we verrassend dicht in elkaars buurt. Dat gevoel geldt voor heel wat van de onderwerpen. Misschien is het dat wat me het meest zal bijblijven: elke gevangene is een mens, die de straf uitzit voor wat hij ooit misdaan heeft. Maar daarom is hij niet minder mens, met zijn dromen en ontgoochelingen, met zijn zekerheden en twijfels, met zijn sterke kanten en zijn zwakheden. Kortom, een mens zoals wij.”

Belangstelling voor dit project?

Meer info verkrijgbaar bij Rik Beckers, Varkensstraat 6, 2800 Mechelen, telefoon 015 29 84 75, e-mail rik.beckers.vbm@telenet.be.

Ontmoetingen van mens tot mens, maar dan in de gevangenis. Dat beoogt het project *Tralies uit de weg*. © Van Parys Media

Taizé in Vilvoorde

In de basiliek van Onze-Lieve-Vrouw van Troost, Leuvensestraat in Vilvoorde vindt op zaterdag 10 oktober om 20 uur een gebedsviering in de stijl van Taizé plaats. 'Het Woord van God: levend en krachtig' luidt het thema. De viering, met de typische liederen van Taizé, biedt ook ruimte voor stilte en gebed. Muzikaal en inhoudelijk wordt ze door jongeren gedragen, al staat ze open voor mensen van alle leeftijden en geloofsovertuigingen.

Inzingen kan vanaf 19.30 uur. Muzikanten die de zang graag mee begeleiden, worden al verwacht om 19 uur. Na de viering is er in het kloosterpand gelegenheid tot ontmoeting bij een hapje en een drankje. Wie kinderopvang wenst, meldt dat best vooraf. Dat geldt ook voor wie met vormelingen of plussers de viering wil bijwonen. De Troostbasiliek

ligt op 5 minuten wandelafstand van het station van Vilvoorde.

Info: telefoon 02 306 02 93, e-mail bgoyvaerts@hotmail.com.

UDL

De Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB) start, in navolging van de Katholieke Universiteit Brussel (KUB), met een nieuwe jaargang van de Universitaire Dinsdag Lezingen (UDL). Die lezingen zijn na meer dan dertig jaar uitgegroeid tot een hoogstaand aanbod voor senioren en andere belangstellenden die hun wetenschappelijke horizon willen verruimen. Het initiatief wordt gedragen door de inbreng van eigen academici en gastsprekers. Voor hen is het telkens een uitdaging hun wetenschappelijke bevindingen en maatschappelijke interesses mee te delen en

te toetsen aan de levenservaring van leergierige maar kritische studenten van rijpere leeftijd. De reeks loopt tot 30 maart 2010.

- **6 oktober:** 'Financiële crisis en economisch leven', openingslezing door burggraaf A. Verplaetse;
- **13 oktober:** 'Over de geloofwaardigheid van opiniepeilingen', door J. Billiet;
- **20 oktober:** 'Twintig jaar Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel. Een evaluatie', door J. Degadt;
- **27 oktober:** 'De mens voorbij. Vooruitgangs- en maakbaarheidsideologie (1650-2050)', door G. van den Berghe;

De lezingen vinden telkens plaats om 14.15 uur in de Campus Koningstraat 336 in Brussel. Deelname kost 5 euro per lezing of 4 euro voor houders van een Actiekaart en 55+ (wie de ganse voordrachtencyclus volgt, betaalt respectievelijk 75 euro of 60

euro). Wie inschrijft voor de volledige cyclus krijgt zes lezingen gratis.

Info: Willy Haelewyn, telefoon 016 25 06 35, e-mail willy.haelewyn@fulladsl.be of bij Mieke Wynendaele, telefoon 02 221 12 74, e-mail mie.ke.wynendaele@hubrussel.be. Website www.hubrussel.be/udl.

Familiedag in Kortenberg

De Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal (IDGP) en de diensten Gezinspastoraal van de Vlaamse bisdommen organiseren op zondag 18 oktober een familiedag in de Oude Abdij in Kortenberg. Ze krijgen daarvoor de medewerking van gezinsbewegingen en diverse organisaties die een aanbod hebben inzake relatieverdieping, geloof en leven. Met deze dag wil men ge-

zinnen in de Vlaamse Kerk erkennen en waarderen, inspireren en verrijken met nieuwe inzichten en ervaringen. Men wil de deelnemers ook laten kennismaken met het bestaande aanbod voor en door gezinnen en koppels in de Vlaamse Kerk. Voorts biedt het evenement de kans om andere zoekende en gelovige gezinnen te ontmoeten.

De eerste interdiocesane familiedag 1+1=3. *Familie waar ik meer in zie* begint om 9.30 uur en wordt om 16 uur besloten met een eucharistieviering. Deelnameprijs: 1 euro per kind, 2 euro per volwassene, met een maximum van 6 euro per gezin.

Info en inschrijving: IDGP vzw, Sint-Michielsstraat 6 bus 3102, 3000 Leuven, telefoon 016 32 84 29, e-mail hilde.pex@theo.kuleuven.be. Een gedetailleerde infolder is te vinden op de website www.gezinspastoraal.be.

Levensverhaal in Allerheiligenkapel

- Marcel Thijs vertolkt het leven van zijn broer-missionaris
- Geloof maar ook twijfel en ontgoocheling komen aan bod

Felix VAN MEERBERGEN

De theatermonoloog *Missie*, die het soms schrijnende en harde verhaal vertelt van een Vlaamse missionaris, oogstte met acteur Bruno Vanden Broecke (bekend van onder andere de televisieseries *Het Eiland* en *Katarakt*) niets dan lof in Vlaanderen. De uit Wijchmaal bij Peer afkomstige Marcel Thijs (64) staat al meer dan dertig jaar op de planken in het amateurtoneel. Ook hij gaat de meer dan twee uur durende voorstelling spelen.

Missionaris

Waarom? „Het stuk is voor een belangrijk deel gebaseerd op het levensverhaal van mijn broer André, die missionaris is in Congo”, vertelt Marcel Thijs. In het begin van de missiemaand oktober speelt hij deze beklijvende monoloog tussen de honderd vijftig

heiligenbeelden in de Allerheiligenkapel in Diest. Geen flauw verhaal. Maar moedig en eerlijk. Uitdagend ook.

„Mijn broer is nu 73 jaar maar nog altijd een gedreven missionaris met een grote liefde voor de mensen van Congo”, vertelt de toneelspeler, die ondertussen in Lier woont. „Auteur David Van Reybroeck interviewde voor deze voorstelling vijftien Belgische missionarissen en smolt hun getuigenissen tot één verhaal. Op het podium zie je daarom één personage, al valt de rode draad wel samen met de levensloop van mijn broer.”

Congo

Dat leven begon in hartje Limburg. „We waren thuis met elf. André volgde college in Peer en in Sint-Truiden en nadien de priesteropleiding en de vorming tot missionaris. In het begin van de jaren 1960 werd hij naar Congo gezonden. Eerst werkte hij als witte pater in het onderwijs. Toen dat werk hem onmogelijk werd gemaakt, ging hij missiewerk doen in de brousse. In de jaren 1980 ging hij werken in Goma.”

Voor Marcel Thijs is het confronterend in de huid te kruipen van zijn broer, naar wie hij steeds

heeft opgekeken. Soms is het komisch, op andere momenten ook snoeihard. De voorstelling geeft een beeld van wat een missionaris als mens ondergaat. Hoe hij de ellende die hij ziet, probeert te verwerken. Geloof is een belangrijk thema in de voorstelling, maar ze wordt helemaal geen preek. De twijfel en ontgoocheling komen ruim aan bod.

„Het acteren wordt moeilijk als het gaat over het verdriet dat de missionaris voelt als zijn moeder op sterven ligt. Dat gaat immers ook over mijn moeder. Het toont op eerlijke wijze de gevolgen van een levenskeuze. Mijn broer was opgetogen over het realistische beeld dat werd geschetst, maar hij vond dat hij wat te veel eer kreeg”, aldus Marcel Thijs.

Het verhaal wordt verteld in heel Vlaanderen. In Diest kan men naar de voorstelling op zaterdag 3 oktober om 20 uur. Toegang kost 5 euro. De opbrengst gaat deels naar het werk van de broer-missionaris en voor het overige naar Missio en de oktobercollecte.

Reservering van kaarten: Marie-Louise Grooten, telefoon 0495 47 20 03 of bij Remi Cluyts, telefoon 013 33 33 49.

Oude Abdij, Kortenberg. © Hans Medart

Spiritualiteit in Kortenberg

De Oude Abdij in Kortenberg biedt op maandag 5 oktober vanaf 9.30 uur een spiritualiteitsdag aan met als thema: 'Het mysterie van de drie-ene God van de christenen'. Inleider is Frans Van Steenbergen, psycholoog en priester van het bisdom Antwerpen.

De nabijheid van God heeft in de christelijke traditie vele woorden en tekens gekregen. Op vele manieren wordt de concrete betrokkenheid van God op de mens uitgedrukt. God is onvoorstelbaar dichtbij: dat is de boodschap van het mysterie van de heilige

Drie-eenheid. In het achteloos gemaakte kruisteken, in theologische bespiegelingen, in de concrete spiritualiteit van Franciscus van Assisi, Elisabeth van de Drie-eenheid, Hildegard von Bingen, in iconen, op vele momenten en manieren is God als relatie, God als liefde, God als drie-ene de kern. Deelname kost 25 euro.

Info en inschrijving: Oude Abdij, Abdijdreef 22, 3070 Kortenberg, telefoon 02 757 20 22, e-mail inschrijvingen@oudeabdijkortenberg.be, website www.oudeabdijkortenberg.be.

Concertmis in Koekelberg

In de Nationale Heilig Hartbasiliek van Koekelberg wordt op de eerste zondag van de maand de eucharistieviering van 11.30 uur telkens door een ander gastkoor feestelijk opgeluisterd. Op zondag 4 oktober is de Oudenaardse Zangvereniging te gast, een mannenkoor onder leiding van Filip Herremans. Het koor laat muziek van onder anderen Antonio Lotti en Norbert Rosseau horen en wordt daarbij op het orgel begeleid door Kristiaan Seynhave. Kanunnik Herman Cosijns gaat voor in deze vieringen.

Na de viering kan men in het restaurant onder de basiliek terecht voor een maaltijd, om vervolgens van op de koepel van de basiliek te genieten van een vergezicht over Brussel. Men kan er ook een bezoek brengen aan het Museum van Moderne Religieuze Kunst, in de koepel van de basiliek. Een programma om een hele zondagmiddag mee te vullen.

Info: Basilica Toerisme, telefoon 02 421 16 67, e-mail toerisme.basilica.tourisme@busmail.net.

De Pelgrim

‘Over God spreken?’ De centrale vraag tijdens een bezinningsdag op woensdag 7 oktober in het onthaalcentrum De Pelgrim in Scherpenheuvel. Gast spreker is norbertijn Jos Wouters, abt van Averbode.

De eeuwen door hebben mensen getracht om God ter sprake te brengen. In het contact met dit

grote mysterie dat alles draagt,ervaart de gelovige dat taal, beelden en woorden ontoereikend zijn. Aan de hand van Bijbelse verhalen over de roeping van Samuel, de ontmoeting van de Heer met Elia en een parabel van Jezus, kan men kennismaken met het verhalend spreken over Gods aanwezigheid in het leven van mensen. Aan de hand van enkele korte mystieke teksten uit een preek van Eckhart de ‘wolk van het niet weten’, tracht abt Wouters de dynamiek van de ontmoeting van de gelovige met God te schetsen. Zo situeert hij spreken en zwijgen in de liefde voor God, waartoe elke gelovige opgeroepen wordt.

De midweekdag duurt van 14 tot 17 uur. Deelname kost 5 euro.

Info en inschrijving: De Pelgrim, Isbellaplein 15 A, 3270 Scherpenheuvel, telefoon 013 35 56 40, e-mail onthaalcentrum@scherpenheuvel-info.be.

Mystiek

In samenwerking met het Davidsfonds organiseert de Studiegroep Rijn- en Nederlandse Mystiek in Tienen een lezingenreeks over mystieke tradities. Op woensdag 7 oktober geeft Rob Faesen een lezing over ‘Jan Van Leeuwen’. Op 21 oktober spreekt Marcel Braekers over ‘Eckhart’.

De lezingen vinden plaats bij de zusters passionisten, Aarschotsesteenweg 3 in Tienen, telkens van 14.30 tot 16.30 uur. Deelname kost 8 euro per lezing.

Info en inschrijving: Kathleen Meyers, Strijdersstraat 43, 3300 Tienen, telefoon 016 81 62 81.

Volksfeest in Tremelo

Geboortedorp van pater Damiaan verwacht dit weekend tienduizenden bezoekers voor eerbetoon aan zijn bijna heilige medeburger

Hans MEDART

Op 11 oktober wordt pater Damiaan heilig verklaard in Rome. Tremelo, het geboortedorp van Damiaan, organiseert op zondag 4 oktober alvast een groot volksfeest. Dat begint met een eucharistieviering in een tent bij het geboortehuis van de ‘grootste Belg’. Kardinaal Danneels en monseigneur Silva, bisschop van Honolulu, gaan voor in deze viering. Ze zal ook door enkele honderden Hawaïanen worden bijgewoond. De viering wordt rechtstreeks uitgezonden op een reusachtig scherm op het dorpsplein van Tremelo. Dat volledig vernieuwde plein heet voortaan overigens ‘Damiaanplein’.

Na de viering onthult men bij het Damiaanmuseum bovendien een nieuw borstbeeld van

Damiaan. In de namiddag wordt viermaal een eigentijdse evocatie over Damiaan gehouden. Wie voor deze voorstelling geen plaatsje meer kan reserveren, kan de evocatie rechtstreeks mee volgen op het groot scherm op het Damiaanplein.

Daarnaast is er nog heel wat randanimatie, met optredens door tal van artiesten en groepen. Wie honger of dorst heeft, kan terecht in een heus horecadorp. De allerkleinsten kunnen zich uitleven in een kinderdorp. De festiviteiten worden ’s avonds besloten met een spetterend vuurwerk.

Websites

Met het oog op de heiligverklaring van de beroemde priester-missionaris zijn een aantal websites meer dan een bezoek waard. Zij bieden heel wat informatie

over leven en werk van de inspirerende picpus en over wat er op verschillende plaatsen zoal op stapel staat om zijn heiligverklaring extra luister bij te zetten.

Zo is er op www.kerknet.be een omvangrijk luik over de heiligverklaring van pater Damiaan. Daar vind je ook links naar interessante webinfo aangeboden door het Damiaancentrum in Leuven (www.damiaanvandaag.be), de gemeente Tremelo (www.damiaanheilig.be) en de provincie Vlaams-Brabant (www.damiaan2009.be). Mensen uit het onderwijs vinden heel wat op maat gesneden informatie en kant-en-klare dossiers op de webstek van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (<http://ond.vsko.be>) en op de Thomaswebsite (www.kuleuven.be/thomas).

Startavonden Welzijnszorg

Niemand droomt ervan ooit werkloos of arm te worden. Met haar nieuwe campagne *Werk armoede weg!* zoekt Welzijnszorg mannen en vrouwen met talent om de armoede in onze samenleving weg te werken.

Wie zich mee wil inzetten voor meer jobs met een volwaardig loon en op maat van mensen in armoede, die kan zich laten infor-

meren en enthousiasmeren tijdens een van de regionale startmomenten.

Die lanceeravonden vinden plaats op woensdag 7 oktober in het ACW-vergadercentrum, Pletinckxstraat 19 in Brussel, op vrijdag 9 oktober in de CM-Leuven, Platte-Lostraat 541 in Kessel-Lo en op maandag 12 oktober in cultuurcentrum De Zand-

loper, Kaasmarkt 15 in Wemmel. Ze beginnen telkens om 19 uur. (HM)

Info: Regionale animatiedienst Welzijnszorg (Sylvie Vanderhoydonck, Jacques Van der borgh), Varkensstraat 6, 2800 Mechelen, telefoon 015 29 84 58, e-mail mechelen@bdwzz.be, website www.welzijnszorg.be/mechelen.